

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

14 Religio minimorum alijs mendicantibus arctior, non tamen Carthusiana strictior.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

quatenus sunt licita, & honesta, nec sacris canonibus, aut iuri communi contraria confirmata esse censetur.

DECISIO VII.

7 Descendens ex infidelibus professus contra statutum a Capitulo generali factum ne recipiantur ad suum ordinem qui fuerunt infideles, vel ex eis descendunt, quānis eijsi nequeat ob id solum, quod receptus & professus sit contra tale statutum, (quia cum tale statutum nullum sit, nullum potest effectum producere) eijsi tamen potest dummodo non interuenierit consensus legitimus recipientium, quia se licet præsinitus fuit sub conditione, si non esset de tali genere: vnde cum desit in aliquo conditio, sub qua sit admissus, etiam & ipsa admissio, & professio consequenter nulla efficitur; eo quod dispositio conditionalis non existente conditioe nihil operatur, c. si pro re, de referrip. in 6. cap. præterea, de appel. vnde & Prælitus auctoritate propria professionem talem nullam esse declarare potest.

DECISIO VIII.

8 Vm professio sit contractus reciprocus vltro citroque obligatorius, quo proficiens se obligat Monasterio, vel ordini ad seruendum ei secundum regulam eius, & e. contra Monasterium ad alendum, & tractandum eum secundum eandem regulam, c. porrectum, de regula. ita necessarius est vtriusque partis, id est, tam Prælati, & Monasterij professionem recipientium, quam ipsius proficiens consensus, ut nemo nisi volens, & consentiens religio sus fieri possit: c. integritas, 3. 2. q. 1. Sed neque sufficit qualis qualis voluntas, & consensus, sed requiritur libera a metu, etiā reuerentiali, cap. 1. de his quæ vi, & ca. præfens, 20. q. 3. & annus totus nouitiatus completus, ex Concil. Trid. sess. 25. ca. 15. de regul. adeo ut professio ob defectum consensus inualida nec per habitus delationem, nec per admissionem ad actus solis professus conuenientes recipiatur: vnde validari potest, ita Caietan. 2. 2. q. 189. art. 5. & Navar. in Man. c. 12. num. 3. Et professionem aliqua de causa nullam solus Papa contra Concilium Tridentinum vbi supra, de consensu vtriusque partis ratam habere potest, ne opus sit alterum annum nouitiatus expectare.

DECISIO IX.

Ex conf. 6. alias 40.

9 Professio religionis non exemptæ, licet in manibus Episcopi habentis iurisdictionem, & superioritatem in religionem, quam proficitur proficiens in manibus suis, fieri possit, Arg. c. si vir, 27. q. 2. & Inn. in c. porrectum, de reg. cū iure communi, omnia subijciantur Episcopis, c. Abbates, & c. Abbatis. 18. q. 2. Religionis tamen exemptæ professio in manibus Episcopi facta non valet, eo quod episcopus nullatenus quinquā religioni a sua iurisdictione exemptæ incorporare potest, cum sic extra territorium suū ius dixerit: c. 2. de constit. in 6. sed ut professio valida sit, necessarium omnino est ut ab eo recipiatur, qui proficientem religioni illi incorporare potest, c. ad Apostolicam, de reg. quandoquidem professio receptio a superioritate vni suam habet ex Innoc. in d. c. porrectum, adeo ut factis non sit proficere in manibus alicuius Monachi, vel fratris regulæ, quam proficitur, nec quod ab eo professio recipiatur, nisi habeat potestatem eum recipiendi ab illo, qui proficientem huiusmodi religioni incorporare potest; ut sentit Pan. in c. insinuante, nu. 1. qui cler. vel vouen. Nō est tamen necessum, ut professio intra Monasterium eiusdem regulæ fiat, c. porrectum, de regul.

DECISIO X.

Ex conf. 7. alias 49.

10 Offerens se, & bona sua Monasterio in manibus Abbatibus nihil sibi reseruato, etiam vouendo obedientiam paupertatem & castitatem, affirmans tamen se nolle regulam ordinis proficere, nec se obligare ad cœrimonias, & obseruantias eius, quamuis oblatum dici poterit: ca. ut privilegia, de priu. leg. religiosus tamen & Monachus non censetur non solum quia formæ proficendi repugnat, ut quis Monachus esse velit, & tamen regulam & cœrimonias eius obseruare nolit, eo quod forma dat effectum: c. in ciuitate, de vsur. & gl. ibi. sed etiam quia actus agentium vltra intentionem illorum non operantur; c. fin. de præben. sic autem vouens se non habere intentionem sciendi se Monachum, sed oblatum solum, quæ duo diuersa sunt, c. ex eo, §. 1. de electio. in 6. man. feste tenetur.

DECISIO XI.

Ex conf. 8. alias 7. de conuers. coniug.

11 Professio viri coniugati, cuius vxor publicè adulterata est, in religione approbata, tacito Matr. monio, cui al legatus erat, valida censeri debet, c. Agatosa, 27. q. 2. cum talis vxor nec possessio, nec petitorio ad sic professi restituerentur: gere possit, c. Significasti, de diuor. vnde talis petinde quoad hoc censendus est, ac si morte suæ vxoris esset ab ea solutus.

DECISIO XII.

Ex conf. 9. alias 43.

12 Licet post Concilium Tridentinum sess. 25. c. 15. de reg. professio ante annum probationis finem facta nulla & inualida sit; ante confirmatiōnem tamen eiusdem Concilij intra annum nouitiatus in ordinibus non mendicantibus facta valebat, c. ad Apostolicam, de reg.

DECISIO XIII.

13 Regulam ab immemoriali tempore laxatam proficiens & in ea diu viuens, ad inductam postea reformationem, austeritatem, & duritiem, quæ vix ferri potest, seruandam non tenetur, etiam si austeritas & reformatio illa de natura regulæ sit: ut ait Pan. in cap. super eo, de reg. maxime si proficiens adeo debilis sit corpore, ut eam sine periculo salutis pati non valeat, ex Innoc. & Pan. in d. c. super eo. Idemque de duritie noua inducenda censendum est, si cū professus sit, protestatus sit nolle se obligari ad alias austeritates, quæ quando professus fuit non seruabatur, prout astitit Pan. vbi supra. Sin vero durities de natura regulæ sit, & relaxatio noua fuerit, aut a tempore, cuius initij memoria est, ad illam seruandam cogi poterit, si cū professus fuisset, professionem suam, & obligationem ad illum viuendi statum non limitauerit, qui tunc communiter seruabatur.

DECISIO XIV.

Ex conf. 10. alias 51.

14 Religio Minimorum, licet omnibus alijs mendicantibus astrictior sit, quod vltima tria vota substantialia, voueant, etiam non vti alij s. cibus, quam quæ deagesimalibus excepto statu aggritudinis, qua ratione Carthusiana strictior esse videtur quæ oua & lacticia, tam in statu laicitatis, quam aggritudinis, edere permittit; & regula Dominicanorum astrictior est regula Canonicorum Regularium, ca. Quod Dei timorem, de statu Mona. quamuis vtrique eandem S. Augustini regulam voueant, eo quod Constitutionibus suis a Papa approbatis vitam suam notabiliter arctauerunt: Carthusiana tamen religio, quæ nullo casu etiam grauissime infirmitatis esum carniū permittit, & claustram perpetuam, & æternum silentium obseruat, ceteris omnibus astrictior & strictior est; cum grauius sit semper a carnibus, etiam aggritudinis mortiferæ statu abstinere quam cibus quadragesimalibus semper vti cum facultate vescendi carnibus in infirmitate. Præterquam quod statuta Minimorum, quæ tria vota substantialia, non

non tangunt, contravenientes eis ad peccatum mortale, vel veniale non obligant, sed solum ad subeundum peccatum temporalem a statuto impositam; cum tamen statuta Carthusianorum multa, & præsertim illud, quod a carnibus abstinere iubet, ad mortale obligat, in quo nullus superior dispensare poterit, adeo quod dispensatio etiam Papæ non admittitur.

DECISIO XV.

Ex cons. 11. alias 15.

Cum religione S. Basilij ab immemoriali tempore collabente in ea regulari obseruantia, post commendata Monasteria professio consueta, & expresse in eo. miti solita deserit; habitum tamen religionis illius de manibus Commendatarij, vel Prioris suscipiens, & susceptum vitra annum gestans, eandem religionem tacite profiteri censetur, & vere illius ordinis religiosus indicari debet, quia sicut Papa statueret potest ut in religione non fiat professio expressa, sed solum tacita, per solam delationem habitus certo tempore continuatam; Arg. c. proposuit de concess. præb. ita ut tacita hæc tantum valens sit quanti professio expressa; & quicquid induci potest lege humana, vel privilegio, potest etiam consuetudine immemoriali induci. Super quibusdam S. præterea, de verb. significata cōsequenter sciens, vel scire debens regulam S. Basilij esse approbatam, & sub ea victuros teneri ad tria vota substantialem solenniter profitendum, iuxta formam regulæ illius, & sciens vel scire debens iura omnia nota, quod per delationem habitus legitimam tempore vnus anni sine protestatione voluntatis contrariæ, ipso iure professionem tacitam emisisse censetur; maxime cum Commendatarij prælati quoad omnia iura pertinentia ad administrationem proprietariis æquiparentur; ex Pan. in cap. quærel. m. de elect. & Dec. in c. edicere. sub fi. de rescript. adeo ut suscipiens habitus de manu eorum satis sit suscipiorem religionis illi incorporare.

DECISIO XVI.

Ex cons. 12. alias 35.

Regulam tertiam ordinis S. Francisci professus, quævis eam seruare tenetur, eo quod se ad illam voto licite obligauit, & vota licite seruanda sunt, c. p. Magnæ, de voto, & etiam religio non est; cap. cum ad Monasterium, de stat. regn. quia licet tria vota emittit non tamen emittit in religione approbata pro religione, sed solū approbata pro bono modo viuendi; ex Gloss. in clement. ex eo de senten. ex com. cum tamen de essentia religionis sit, ut huiusmodi vota in religione approbata pro religione emittantur, & fiant; cap. i. de regul. in 6. & clem. secundam, eod.

DECISIO XVII.

Ex cons. 13. alias 11.

Licet voti obligatio iuris naturæ, & diuini sit, solennitas tamen iuris humani Pontificij est; cap. Mignas, & c. litem, de voto, quo solō statutum est ut, solenniter vouens tria vota castitatis, paupertatis, & obedientiæ in Religione approbata & in manibus eius emittat, qui vouentem religioni incorporare valet; quæ tria sicut Papæ ad votum solenne necessaria esse statuit, & sufficientia ad aliquum verum religionum faciendum, & ad alios certos effectus; ita etiam statueret potest, ut aliqui amplius requiratur, vel aliquid minus sufficiat; unde sicut ut religiosi omnes votum paupertatis emittent, non tamen ut omnes pari modo ad illam seruandam obligentur eo quod Franciscani de obseruantia, & Capucini iam in communisquam in particulari seruare tenentur; religiosi vero non mendicantes tantum in particulari, & non in communis quin etiam mendicantes ante Concilium Tridentinum, sess. 25. capitulo 2. de regul. in communi habere non poterant, nisi cum certa limitatione, post Iud vero etiam si nec illa habere possunt. Ita etiam, ita ut ut omnes castita-

tem emitterent, non tam eodem modo, cum aliqui omnimodam castitatem, alij vero castitatem tantum conjugalem, ut milites ordinis Christi, & S. Iacobi seruare tenentur; omnes tamen vere religiosi sunt, & canonis & fori privilegio gaudent, ita Caiet. 2. q. 88. art. 11. & Nau. in Man. cap. 12. num. 75.

DECISIO XVIII.

Ex cons. 14. alia 7. de solution.

Regularis, aut alius beneficiarius factus episcopus, domum & alia necessaria ad vitam suam emens, & se obligans ad debita taliter contracta soluenda, si non soluto debito moriatur, camera, aut alius in bonis & redditibus episcopi, aut beneficiarij præfati succedens, debita sic contracta de redditibus beneficiorum, aut episcopatus soluere tenetur, si beneficiarius alia bona patrimonialia, vel quasi matrimonialia, unde soluat, non habet, peruenit, de fideiuss. Quia cum actiones omnes & obligaciones cōuenientes alicui in heredem eius transeant, & contra heredes debitorum, l. 1. & 2. de hered. actio. & illa sola bona dicuntur esse a mortuo relicta, quæ deducto ære alieno superunt, l. subignatum, S. bona, ff. de verb. signific. consequenter Camera Apostolica, aut alius tanquam hæres in bonis, & redditibus beneficiarij succedens in illis solis hæres censetur, quæ deducto ære alieno superunt, & de redditibus beneficii debita beneficiarij soluere tenetur. Sicut enim debitum ecclesiæ, vel beneficii nomine contractum, bona mobilis præiosa, & immobilia pertinentia ad ecclesiam, vel beneficium efficiunt, adeo ut succedens in ecclesiâ, vel beneficio ad debita ecclesiæ, vel beneficii nomine contracta soluenda teneatur, ita etiam debitum prælati, rectoris, & beneficiarij nomine suæ personæ contractum, redditus, & fructus beneficii cuius ipse dum viuere dispensationem habuit, & quos alienare, & locare ad modicum tempus vitæ suæ pro suo arbitrio sine alia iusta causa, & solennitate iuris potuit, cap. vestra de locat. & c. si. Ne prælat. vic. suas, c. l. de reb. eccl. non alienat. ita efficit, ut in redditibus beneficii succedens, debita etiam beneficiarij nomine contracta soluere obligetur, obligata enim ad quemcumque transeant, cum onere suo transeant, c. ex literis, de pign. oblig.

DECISIO XIX.

Ex cons. 15. alias 6. de donat.

Quamuis monachus clericus Episcopus, aut alius beneficiarius, de fructibus beneficiorum, vel episcopatus, de iure communi testati non possunt, c. 2. de testam. Auth. ingressi C. de sacros. eccl. cap. 12. q. 5. & c. 1. & cap. relictum, de testam. & Auth. licentiam C. de episc. & cler. de fructibus tamen suorum beneficiorum in usus suos honestos, & superflua in usus pauperum, & alios pios usus, dum viuunt per dispositionem inter viuos, etiam iure antiquo, & communi, donatione irrevocabili disponere possunt, cap. fin. 16. q. 1. & cap. conuenit, 23. q. 2. & Card. in Clem. 2. §. sed & tales, de vita & honest. cler. nec vlla ratione sic inter viuos irrevocabiliter donata, & disposita, nomine spoliatorum ad cameram spectant, cum illa sola spolia clericorum sunt, & ceteri debent, quæ post ipsorum beneficiorum mortem, nondum pie impensa reperiuuntur. Immo privilegium diuerforum Pontificum, videlicet Sixti IV. incip. Et si vniuersis, constitutum 4. edita 1474. Leo X. incip. inter curas, constitutum 13. edita 1516. & Pii IV. incip. Rom. Pontifice constitutum 3. edit. 1560. constitutum est, ut nulla sint spolia clericorum secularium, & regularium beneficia, vel dignitates habentium de gentium, & morientium in vrbe, vel intra decem miliaria, siue testati, siue intestati moriantur.

DECISIO XX.

Ex cons. 16. alias de statu regular.

Tertiarie profiteri volentes, et usum seruare tenentur, & ut alie religiose multiplicari possunt; vouentur, & ut alie religiose multiplicari possunt; vouentur, & ut alie religiose multiplicari possunt; vouentur.